

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Ssk/146/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3513211561
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Martinčeková
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:3513211561.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: N. D., R.. XX.X.XXXX, D. A. Č.. XX, R. K. R. C., právne zastúpený JUDr. Vladimírom Fraňom, advokátom so sídlom Haškova č. 18 Nové Mesto nad Váhom, proti žalovanému: Generálny štáb ozbrojených síl SR, so sídlom Kutuzovova č. 8, Bratislava v konaní o určenie, že služobný pomer žalobcu skončil dňa 31.3.2011, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajskému súdu v Žiline č.k. 30S/131/2022-219 zo dňa 20.6.2022, takto

rozhodol:

Kasačná sťažnosť sa zamietla.

Žalovanému sa náhrada trov kasačného konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením správny súd odmietol správnu žalobu zo dňa 30.10.2013, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že jeho služobný pomer sa skončil dňa 31.3.2011. O žalobe žalobcu rozhodol Okresný súd Nové Mesto nad Váhom rozsudkom č.k. 12Cpr/2/2013-107 zo dňa 28.2.2018 tak, že žalobu zamietol. Proti uvedenému rozsudku podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 17CoPr/4/2019-172 zo dňa 30.7.2020 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec postúpil Krajskému súdu v Žiline ako vec patriacu do správneho súdnictva. Krajský súd v Žiline z dôvodu nesúhlasu postúpenia veci túto predložil kompetenčnému senátu v zmysle § 11 CSP. Kompetenčný senát NS SR prípisom sp. zn. 1Ko/31/2020 zo dňa 24.2.2021 vec vrátil Krajskému súdu v Žiline bez rozhodnutia s poukazom na to, že bude potrebné ustáliť predmet konania, doplniť žalobu a následne, keď bude zrejmé, čo sa žalobou sleduje a krajský súd bude naďalej názoru, že vec nepatrí do správneho súdnictva, predložiť vec opätovne na rozhodnutie kompetenčnému senátu. V zmysle uvedeného krajský súd vyznal žalobcu na doplnenie žaloby a tento podaním zo dňa 18.5.2021 uviedol, že podanie je civilnou určovacou žalobou v zmysle § 80 písm. c/ OSP. Krajský súd preto opätovne predložil vec kompetenčnému senátu, nakoľko mal za to, že vec nie je vecou patriacou do správneho súdnictva. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky uznesením sp.zn. 1KO/11/2021 zo dňa 8.12.2021 rozhodol, že na prejednanie veci je daná právomoc správneho súdu. Správny súd teda v intenciách záväzného právneho názoru posúdil vec ako všeobecnú správnu žalobu podľa § 177 a nasl. SSP, ktorou sa žalobca domáhal prieskumu zákonnosti Personálneho rozkazu č. 2281 zo dňa 1.4.2010. Keďže uvedené rozhodnutie ako rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa už bolo spolu s rozhodnutím o odvolaní proti tomuto rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa predmetom prieskumu zákonnosti v správnom súdnictve vo veci vedenej Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 4S/266/2010 (rozsudok o zamietnutí žaloby v tejto veci bol NS SR pod sp. zn. 5Sžo/35/2011 právoplatne potvrdený), správny súd pri zistení prekážky veci rozsúdenej a na základe aplikácie § 98 ods. 1 písm. a/ SSP žalobu odmietol.

2. Proti tomuto uzneseniu podal kasačnú sťažnosť žalobca. Ako dôvod uviedol § 440 ods. 1 písm. a/ SSP, pretože nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve. Uviedol, že žaloba bola jednoznačne koncipovaná ako civilná určovacia žaloba, a nie ako žaloba v správnom súdnictve o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy. Žaloba neobsahovala náležitosti požadované pre

správnú žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej moci a napokon aj z petitu jednoznačne vyplýva, že žalobca sa domáhal určenia v zmysle v tom čase platného a účinného ustanovenia § 80 písm. c/ OSP. Napriek uvedeným skutočnostiam NS SR uznesením sp. zn. 1KO/11/2021 zo dňa 9.12.2021 rozhodol, že na prejednanie veci je daná právomoc správneho súdu. Žalobca sa s týmto záverom kompetenčného senátu NS SR absolútne nestotožňuje. Podľa neho bola právomoc okresného súdu ako súdu prvej inštancie ako aj právomoc Krajského súdu v Trenčíne ako súdu odvolacieho daná. Pri posudzovaní procesného úkonu účastníka konania podľa jeho obsahu nemôže súd určitému úkonu dávať iný význam, než ktorý zodpovedá obsahu úkonu, jeho vnútornej skladbe, logike, zvolenej argumentácii, v úkone použitým výrazovým prostriedkom a celkovému zmyslu účastníka. Žiadal, aby kasačný súd zrušil napadnuté uznesenie a vec postúpil Krajskému súdu v Trenčíne na ďalšie konanie.

3. Ku kasačnej sťažnosti sa vyjadril žalovaný podaním zo dňa 10.8.2022. Konštatoval, že kompetenčný senát Najvyššieho súdu SR a Najvyššieho správneho súdu SR konajúci v tejto veci prejednal predložený kompetenčný spor ako spor o právomoc, ktorý vznikol medzi správnym súdom a iným súdom podľa § 18 ods. 4 SSP, pričom rozhodol, že na prejednanie veci je daná právomoc správneho súdu. Konajúca súdna autorita sa v plnej miere zákonným spôsobom vysporiadala s právne záväzným názorom najvyššieho správneho súdu a rozhodla v súlade s platnými právnymi predpismi. Žalovaný sa v konečnom dôsledku v plnej miere taktiež stotožňuje s právnymi názormi vyslovenými správnym súdom v kasačnou sťažnosťou napadnutom uznesení. Navrhol, aby kasačná sťažnosť bola zamietnutá.

4. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP v znení účinnom do 30.6.2023, ďalej SSP), po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná včas, oprávnenou osobou a je prípustná, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) a po oboznámení sa so súdnym a administratívnym spisom a dôvodmi kasačnej sťažnosti, ktorými bol kasačný súd viazaný (§ 453 ods. 2 SSP) zistil, že kasačná sťažnosť je v plnom rozsahu nedôvodná.

5. Z administratívneho a súdneho spisu bolo zistené, že žalobou zo dňa 30.10.2013 podanou na Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sa žalobca domáhal určenia, že jeho služobný pomer skončil dňa 31.3.2011. Poukázal pritom v žalobe na personálny rozkaz č. 2281 z 1.4.2010, na základe ktorého mal byť ako profesionálny vojak ku dňu 30.6.2010 prepustený zo služobného pomeru podľa § 70 ods. 1 písm. j/ zákona č. 346/2005 Z.z.. Voči tomuto Personálnemu rozkazu žalobca podal odvolanie. V žalobe uviedol, že podľa neho mu nemohol služobný pomer skončiť dňa 30.6.2010, ale až dňa 31.3.2011.

6. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom rozsudkom č.k. 12Cpr/2/2013-107 zo dňa 28.2.2018 žalobu o určenie, že služobný pomer trval, v celom rozsahu zamietol. Na základe odvolania žalobcu vo veci rozhodol Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd, ktorý uznesením č.k. 17CoPr/4/2019-172 zo dňa 30.7.2020 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec postúpil Krajskému súdu v Žiline ako vec správneho súdnictva. V odôvodnení uviedol, že podľa obsahu podanej žaloby je zrejmé, že žalobca sa (opätovne) domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy. Napriek tomu, že petit žaloby formuloval ako určenie časového vymedzenia trvania jeho služobného pomeru, je takto vymedzený petit založený na tvrdení nezákonnosti personálneho rozkazu, teda na tvrdení nezákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy.

7. Podaním zo dňa 9.11.2020 Krajský súd v Žiline predložil vec kompetenčnému senátu NS SR podľa § 11 CSP, pretože nesúhlasil s týmto postúpením. Prípisom zo dňa 24.2.2021 NS SR vrátil vec správne súdu ako predčasne predloženú a inštruoval ho, že bude potrebné, aby sa pokúsil o odstránenie väd žaloby. Bez ustálenia predmetu konania a odstránenia ďalších prípadných chýb nemožno dospieť k bezpečnému záveru, či ide o vec patriacu do správneho súdnictva.

8. Na základe výzvy správneho súdu žalobca doplnil svoju žalobu podaním zo dňa 18.5.2021, v ktorom konštatoval, že sa jedná o civilnú žalobu na určenie, že služobný pomer profesionálneho vojaka trval do dňa 31.3.2011.

9. Následne správny súd opätovne vec predložil kompetenčnému senátu NS SR a NSS SR, ktorý rozhodol uznesením č.k. 1KO/11/2021-203 zo dňa 8.12.2021 tak, že na prejednanie veci je daná právomoc správneho súdu. Konštatoval, že z obsahu právnej úpravy štátnej služby profesionálnych vojakov ozbrojených síl je nepochybné, že vzťahy z nich vyplývajúce nemožno považovať pre ich

povahu za vec súkromnoprávne (predovšetkým pracovnoprávne). Služobný pomer je a bol vždy charakterizovaný ako inštitút verejného práva. Právna povaha štátnej služby profesionálneho vojaka vystihuje osobitnú povahu „zamestnávateľa“ ako primárneho nositeľa verejnej moci, potrebu začlenenía profesionálneho vojaka do organizmu verejnej moci a účasť na jej výkone. Táto potreba zasahuje až tak ďaleko, že tu nejde o modifikáciu súkromnoprávneho pomeru, ale o špecifický služobný pomer verejného práva, ktorý má kódexový charakter a použítia Zákonníka práce je v prevažnej časti vylúčené. V nadväznosti na to je nepochybné, že personálny rozkaz (vydaný riaditeľom personálneho útvaru) o existencii a trvaní služobného pomeru (ktorého korekcie sa žalobca svojím postupom fakticky domáha) je individuálnym správnyim aktom, vydaným príslušným správnyim orgánom s danou právomocou (§ 6 ods. 2 písm. b/ zákona č. 346/2005 Z.z.); je rozhodnutím o verejnom subjektívnom práve (v danom prípade statuse v služobnom pomere a jeho trvaní), ktorému sa inak poskytuje ochrana v správnyim súdnyim postupom podľa SSP (§ 2 resp. § 6 SSP), čo v minulosti žalobca aj využil. Vychádzajúc z ustanovenia § 3 resp. 4 CSP na akúkoľvek modifikáciu obsahu takéhoto rozhodnutia a teda ani na žalobou požadované „určenie“, že vzťah (služobný pomer) ním založený skončil inak právomoc súdu v civilnom sporovom konaní daná nie je. Prijatím opačného názoru by dochádzalo k nežiadúcemu stieraniu rozdielov v právomoci súdov a orgánov verejnej moci a tak možnému obchádzaniu výkonu právomoci orgánov verejnej správy. Samotný petit žaloby nie je, podľa názoru kompetenčného senátu, v štádiu identifikovania vecne príslušného súdu na rozhodnutie o žalobe určujúcim identifikátorom pri posudzovaní právomoci (vecnej príslušnosti) civilného resp. správneho súdu. Nakoniec senát skonštatoval, že na prejednanie žaloby žalobcu o „určenie“, že jeho služobný pomer skončil dňa 31.3.2011, tak nemôže byť daná právomoc civilného súdu, pretože právomocou určovacím rozsudkom vysloviť právne skutočnosti v právnyich vzťahoch, o ktorých rozhoduje iný orgán, nedisponuje.

10. Následne napadnutým uznesením správny súd odmietol správnu žalobu poukazujúc na to, že žalobca už využil inštitúty správneho súdnyictva vo vzťahu k personálnemu rozkazu č. 2281 zo dňa 1.4.2010, keď tento personálny rozkaz bol spolu s rozhodnutím o odvolaní proti nemu predmetom prieskumu zákonnosti v správnyim súdnyim postupom vo veci vedenej Krajským súdom v Bratislave pod sp.zn. 4S/266/2010 a pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky ako kasačnyim súdom pod sp.zn. 5Sžo/35/2011, keď bola jeho správna žaloba zamietnutá a rozsudok správneho súdu o zamietnutí bol najvyšším súdom potvrdený. V tomto prípade tu existuje prekážka veci rozsúdenej a preto podľa § 98 ods. 1 písm. a/ žalobu odmietol.

11. Podľa § 18 ods. 4 SSP ak súd postúpi vec správnyim súdu, ktorý s tým nesúhlasí z dôvodu, že nejde o vec patriacu do správneho súdnyictva, správny súd ju predloží na rozhodnutie kompetenčnému senátu najvyššieho správneho súdu, ktorého rozhodnutím sú súdy viazané.

Podľa § 97 SSP ak tento zákon neustanovuje inak, správny súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže správny súd konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

Podľa § 98 ods. 1 písm. a/ SSP správny súd uznesením odmietne žalobu, ak o tej istej veci už bolo správnyim súdom právoplatne rozhodnuté.

Podľa § 145 ods. 5 SSP len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

12. Kasačný súd konštatuje, že charakter veci, ktorá bola predmetom žaloby podanej na Okresný súd Nové Mesto nad Váhom dňa 30.10.2013, bol jednoznačne ustálený v rozhodnutí kompetenčného senátu Najvyššieho súdu SR a Najvyššieho správneho súdu SR zo dňa 8.12.2021. V ňom kompetenčný senát vyslovil, že na prejednanie veci je daná právomoc správneho súdu, pretože sa jedná o vec správneho súdnyictva. Uvedená žaloba je tak správnyim žalobou a na uvedenom nič nemení ani samotný petit žaloby, ktorý nie je v štádiu identifikovania súdu vecne príslušného na rozhodnutie o žalobe určujúcim identifikátorom pri posudzovaní právomoci (vecnej príslušnosti) civilného resp. správneho súdu. Inak povedané, žalobca sa nemôže domáhať, aby civilný súd vyslovil určitú právnu skutočnosť v takom právnyim vzťahu, o ktorom rozhoduje iný orgán, v danom prípade orgán verejnej správy. V konečnom dôsledku je požiadavka žalobcu na iné určenie skončenia služobného pomeru, ako to bolo uvedené v personálnom rozkaze č. 2281, požiadavkou na korigovanie personálneho rozkazu o existencii a trvaní služobného pomeru práve v dátume skončenia tohto služobného pomeru. Teda potrebné konštatovať, že sa jedná o správu žalobu, ktorou sa žalobca domáha prieskumu zákonnosti tohto personálneho rozkazu.

13. Taktiež bolo preukázané, že uvedený personálny rozkaz č. 2281 zo dňa 1.4.2010 spolu s odvolacím rozhodnutím Generálneho štábu ozbrojených síl SR zo dňa 28.6.2010 už bol predmetom súdneho prieskumu na Krajskom súde v Bratislave, ktorý žalobu žalobcu o jeho zrušenie zamietol a taktiež na odvolacom súde, ktorý rozsudok správneho súdu potvrdil. Správny súd v zmysle § 97 SSP musí kedykoľvek počas konania prihliadať na splnenie procesných podmienok. Jednou z týchto podmienok je aj to, že o veci ešte nebolo právoplatne rozhodnuté. Ak sa však preukáže, že o veci už bolo právoplatne rozhodnuté, jedná sa o negatívnu procesnú podmienku, ktorá nie je odstrániteľná (§ 145 ods. 5 SSP). V danom prípade takáto situácia nastala, keď bolo preukázané, že uvedený personálny rozkaz už bol predmetom súdneho prieskumu a vec bola právoplatne skončená. Správne preto rozhodol krajský súd, keď žalobu podľa § 98 ods. 1 písm. a/ SSP odmietol.

14. Čo sa týka sťažnostných námietok, tieto sa všetky viažu k uzneseniu kompetenčného senátu NS SR a NSS SR, ktorý rozhodol, že na prejednanie veci je daná právomoc správneho súdu, s ktorým žalobca nesúhlasí. Tieto námietky sú právne irelevantné, keďže nesmerujú proti napadnutému uzneseniu o odmietnutí žaloby, ale proti uzneseniu kompetenčného senátu, proti ktorému však opravný prostriedok nie je prípustný. Právoplatnosťou uznesenia kompetenčného senátu sú týmto uznesením súdy, vrátane najvyššieho správneho súdu, viazané (§ 18 ods. 4 SSP) a preto akákoľvek námietka voči nemu nemôže byť ani v konaní o kasačnej sťažnosti proti uzneseniu, ktoré bolo následne vydané, úspešná. Čo sa týka postupu správneho súdu pri vydaní napadnutého uznesenia, rozhodnutím kompetenčného senátu bol viazaný a preto túto otázku nemohol vyriešiť iným spôsobom. Nepochybil teda, keď žalobu z 30.10.2013 vyhodnotil ako správnu žalobu. V tom prípade predmetom prieskumu je práve personálny rozkaz zo dňa 1.4.2010, ktorý však už bol predmetom súdneho prieskumu, o ktorom bolo meritórne rozhodnuté.

15. Vzhľadom na vyššie uvedené kasačný súd zamietol kasačnú sťažnosť žalobcu podľa § 461 SSP ako plne nedôvodnú.

16. O nároku na náhradu trov kasačného konania vo vzťahu k žalovanému bolo rozhodnuté podľa § 168 SSP a contrario v spojení s § 467 ods. 1 SSP tak, že žalovaný ako úspešný má právo na náhradu trov kasačného konania, ale keďže neboli splnené podmienky § 168, súd mu ich náhradu nepriznal. Žalobca ako neúspešný účastník kasačného konania nemá právo na ich náhradu (§ 167 ods. 1 SSP a contrario v spojení s § 467 ods. 1 SSP).

17. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.